

Pracovný list: Komplexotvorné reakcie

1. Ktorá z nasledovných rovníc popisuje priebeh komplexotvornej reakcie
  - a. $\text{CH}_3\text{COOH} + \text{CH}_3\text{OH} \leftrightarrow \text{CH}_3\text{COOCH}_3 + \text{H}_2\text{O}$
  - b. $2\text{KOH} + \text{H}_2\text{SO}_4 \leftrightarrow \text{K}_2\text{SO}_4 + 2\text{H}_2\text{O}$
  - c. $\text{Cu}^{2+} + 4\text{H}_2\text{O} \leftrightarrow [\text{Cu}(\text{H}_2\text{O})_4]^{2+}$
  - d. $\text{NH}_3 + \text{H}^+ \leftrightarrow \text{NH}_4^+$
  - e. $\text{CuSO}_4 + 4\text{H}_2\text{O} \leftrightarrow [\text{Cu}(\text{H}_2\text{O})_4]\text{SO}_4$
  - f. $\text{BaCl}_2 + \text{H}_2\text{SO}_4 \leftrightarrow \text{BaSO}_4 + 2\text{HCl}$
2. Napíšte vzťah pre konštantu stability tejto sústavy:
  - a. $\text{Cd}^{2+} + 4\text{NH}_3 \leftrightarrow [\text{Cd}(\text{NH}_3)_4]^{2+}$
  - b. $\text{Fe}^{3+} + 6\text{CN}^- \leftrightarrow [\text{Fe}(\text{CN})_6]^{3-}$
3. Uvoľní sa amoniak a vznikne komplex $[\text{Ag}(\text{CN})_2]^-$ ak pridáme kyanidové ióny do roztoku obsahujúceho ióny $[\text{Ag}(\text{NH}_3)_2]^+$? Svoje tvrdenie zdôvodnite a vyjadrite priebeh chemickej reakcie chemickou rovnicou.
4. Prepište nasledovné stechiometrické zápisu komplexotvorných reakcií do úplných iónových zápisov
  - a. $\text{FeCl}_3 + 6\text{KCN} \leftrightarrow \text{K}_3[\text{Fe}(\text{CN})_6] + 3\text{KCl}$
  - b. $\text{HgI}_2 + 2\text{KI} \leftrightarrow \text{K}_2[\text{HgI}_4]$
  - c. $\text{Al}(\text{OH})_3 + \text{NaOH} \leftrightarrow \text{Na}[\text{Al}(\text{OH})_4]$
  - d. $\text{ZnF}_2 + 4\text{H}_2\text{O} \leftrightarrow [\text{Zn}(\text{H}_2\text{O})_4]\text{F}_2$
5. Ktoré z týchto tvrdení nie je správne:
  - a. Hodnota K_k pre určitú sústavu je konštantná a mení sa iba so zmenou teploty
  - b. Čím je hodnota K_k väčšia, tým je daný komplex menej stabilný
  - c. Ak pridáme do rovnovážnej sústavy hocjakú látku pri konštantnej teplote, hodnota K_k sa zmení
6. Iónovým stavom napíšte nasledujúci dej: do vodného roztoku nasypeme bezvodý CuSO_4 , vznikne modrý katión tetraakovamed'natý. Do modrého roztoku po kvapkách pridávame koncentrovaný roztok amoniaku. Vznikol nový komplexný katión, ktorý má s pôvodným komplexom okrem iného zhodné koordinačné číslo.
7. Pri zlúčeninach $\text{K}_4[\text{Fe}(\text{CN})_6]$, $[\text{Zn}(\text{NH}_3)_4]\text{SO}_4$, určte:
  - a. Názov
  - b. Medzi aký typ koordinačnej zlúčeniny patrí
  - c. Centrálny atóm
  - d. Ligand
  - e. Koordinačné číslo centrálneho atómu
  - f. Oxidačné číslo centrálneho atómu
  - g. Geometriu koordinačnej častice
8. Vytvorte stechiometrický, úplný iónový a neúplný iónový zápis:
  - a. rozpúšťania bezvodého síranu meďnatého vo vode
  - b. reakcie vodného roztoku síranu meďnatého s amoniakom
9. Rámčekovými diagramami znázornite vznik koordinačnej väzby pri vzniku amónneho a oxóniového katiónu
10. Vypočítajte koncentráciu striebra v rovnovážnej reakčnej sústave, v ktorej je $[\text{Ag}(\text{NH}_3)_2]^+$ s koncentráciou $0,1\text{mol}/\text{dm}^3$ a amoniak v nadbytku s koncentráciou $1\text{mol}/\text{dm}^3$. Konštanta stability tohto komplexného iónu je $1,47 \cdot 10^7$.
$$(6,8 \cdot 10^{-9}\text{mol}/\text{dm}^3)$$